

A 11. kántortovábbképző tanfolyam Fótan

2011. augusztus 21. és 26. között immár tizenegyedik alkalommal zajlott *kántortovábbképző tanfolyam* az Evangélikus Kántorképző Intézetben (Fót, Berda József u. 3.)

Kezdeként két előadás hangzott el. *Énekeskönyvek és évszázadok* címmel Csepregi Zoltán, az EHE Egyháztörténeti Tanszékének vezetője adott áttekintést a XVI–XVIII. századi magyar nyelvű énekeskönyvekről, az énekanyag kialakulásáról, a repertoár változásáról és ennek okairól, a gyűjtemények szerkesztésének teológiai hátteréről.

Ecsedi Zsuzsa, a kántorképző zenei intézetének tudományos munkatársa egy évfordulót tudatosított: száz éve, 1911-ben jelent meg a *Keresztyén* (más néven *Dunántúli*) énekeskönyv, amely hét évtizedig meghatározta gyülekezeiteink éneklését. S mivel a kötet értékeléséhez szükség volt a XIX. századi előzmények ismertetésére és mai korunk erőfeszítéseinek bemutatására is, a figyelmes hallgató rövid idő alatt fél évezred történéseit ismerhette meg.

A hétfői nap a *harmónium* jegyében telt. Szabó Balázs a hangszer történetének és szerkezetének bemutatása után —magával hozott

mesterhangszeren— a legfontosabb harmóniumszerzők, César Franck és Sigfrid Karg-Elert műveit szólaltatta meg.

Kedden délután Fassang László improvizációs kurzust tartott, immár hatodik alkalommal.

A szerdai esztergomi kirándulás másfajta élményt kínál. Baróti István a bazilika orgonájának bemutatásán túl Liszt Ferenc itteni működéséről, az *Esztergomi mise* bemutatásáról is részletesen beszámolt.

Csütörtökön a *Segédanyag a kántori szolgálat-hoz* című gyűjteményből szóltal meg egy csokorra való korálfeldolgozás. A válogatást Ecsedi Zsuzsa végezte, a 37 darab bemutatásában Németh Sándor és Bence Gábor volt segítségére.

Az egyéni órák alkalmával Bence Gábor, Ecsedi Zsuzsa, Németh Csaba és Pócs Miklós segítette a —nagyon különböző helyzetű és képzettségű— gyakorló kántorok munkáját.

A tanfolyam szilárd keretét hagyományosan a zsolozsma-istentiszteletek biztosították. A vigasztalás és bátorítás témakörét érintő igendret Hafenschner Károly állította össze.

Ecsedi Zsuzsa

Korálünnep és reformáció

A reformáció egyik nagy eredménye azt volt, hogy a gyülekezeti éneket —más néven korált— az istentisztelet szerves részévé tette. Egyházunk *Reformációi Emlékbizottsága* ezert azt a célt tűzte ki, hogy 2017-ig, a reformáció ötszázadik évfordulójáig minden évben szervezzünk egy *korálünnepet*. A rendezvény lényege, hogy minél többen értékes zenét énekeljenek.

Az első alkalom 2011. november 18-án volt a kelenföldi evangélikus templomban. A házigazda Bence Gábor, a helyi gyülekezet zenei vezetője javasolta az emlékbizottság tagjaként a korálünnep sorozatát.

Ezen az estén öt énekünk került sorra változatos formákban. A zökkenőmentes lebonyolítást az segítette elő, hogy a kijelölt kórusok előre felkészültek a nagyobb szabású művek előadására, így támogatva az összegyűlt közösség éneklését.

A *Jer, dicsérjük Istent* (EÉ 40) —a kétszázadik születési évforduló okán— Liszt Ferenc változatában hangzott fel (*Nun danket alle Gott*) orgonált és a budavári Schütz kórust vezényelte Bán István.

Az örök élet vasárnapja közelségében rendezett korálünnep súlypontja a *Jézus, boldogságom* (EÉ 357) megszólaltatása volt. J. S. Bach nagyszabású *Jesu, meine Freude* motettájában (BWV 227) a hat korálstrófa életről és halálról szóló tételeket fog közre (Róm 8,1-2.9-11). A művet a ProFiK (Protestáns fiatalok kórusa) és a Stella énekegyüttes adta elő, vezényelt Abaffy Nóra. A közösség a korálversszakok éneklésében vehetett részt.

Az *Áldó hatalmak oltalmába rejtve* (EÉ 355), D. Bonhoeffer költeménye a gyülekezet ajkán szóltal meg, Opicz József előjátékával és orgonakísérettel, a páros versszakoknál Bence Gábor kétszólamú feldolgozásában.

A *Mi Atyánk, ki vagy mennyekben* (EÉ 72) szélső versszakai fogták közre a záróimádságot és a Miatyánkot. *F. W. Zachow* előjátékát és az első strófát *Ecsedi Zsuzsa* orgonálta; a 9. versszakot *A. Gumpelzhaimer* kánon-feldolgozásában a ProFiK néhány tagja szólaltatta meg.

A *Nagy hálát adjunk az Atyaistennek* (EÉ 48) az alkalom méltó befejezésévé vált. *Gárdonyi Solt* orgonakíséretes korálmotettjét *Pál Diana* és a kelenföldi gyülekezet énekkara adta elő, *Bence Gábor* vezényletével.

A lelkesítő szolgálatot *Véghelyi Antal*, a Reformáció Emlékbizottság tagja végezte. A bevezető ige (Sof 3,16–17), az imádságok, az evangélium (Mt 24,15–27) és az igehirdetés (Ap 21,5–8 alapján) a végső dolgokra, Isten újjáteremtésre vonatkozó ígéretére irányították a figyelmet. A koráltnép háttérét a főtí kántorképző zenei intézetének munkatársai biztosították. — A szervezésről *Ecsedi Zsuzsa*, a kották sokszorosításáról *Pócs Miklós* gondoskodott.

Ecsedi Zsuzsa

Egyházzene 2011-ben a nagyszebeni (Hermannstadt) evangélikus templomban

Idén a küszöbön álló helyreállítási munkálatok miatt le kellett mondanunk a hangversenyek szabályszerű tervezéséről, de így is számos vendégegyüttes jelentkezett. — Ha alább nem adunk meg más helyszínt és időpontot, akkor a nagyszebeni (Hermannstadt/Sibiu) szélső evangélikus templom (Evangelische Stadtpfarrkirche) és este 6 óra értendő.

Április 29. (péntek): a *gubeni kolostortemplom ökumenikus együttesének* kóruskoncertje.

Május 8. (vasárnap) 12.30, Johanniskirche: orgonaprogram gyermekeknek a restaurált orgona fölszentelésének alkalmából: *Anna Arhire*, *Kurt* és *Ursula Philippi*, *Ferdinand Stemmer* orgonaépítő, és gyermekek.

Május 8. (vasárnap) este 8–11: éji orgonakoncert (*Ursula Philippi*, *Teodora Circiumaru*, *Anna Arhire*, *Johanna Halmen*, *Victor Radulescu*), videóvetítések, éjszakai vezetés a templom mind a négy hangszeréhez, ékszerbazár.

Május 29. (vasárnap) kóruskoncert: *Hermannstädter Bachchor*, *Melinda Samson*, *Kurt* és *Ursula Philippi*.

Június 25. (szombat): a kolozsvári (Klausenburg) *Fonte di Gioia* barokk együttes.

Június 26. (vasárnap): kamarakoncert az Amerikai Zene Napjai keretében (*Teodora Circiumaru*, az *Állami Filharmónia Kamarazenekara*, vez. *Ilarion Ionescu-Galati*).

Július 2. (szombat): *Ensemble TreCantus* (Németország).

Július 9. (szombat): a kolozsvári (Klausenburg) *Ensemble Duo Aulos*.

Július 16. (szombat) este 6: *Ensemble Cantate Domino* (*Melinda Samson*, *Ciprian Dancu*, *Ursula Philippi*).

Július 23. (szombat) este 6: *Ensemble Trio* (*Alexandru Tomescu*, *Razvan Suma*, *Teodora Circiumaru*).

Július 30. (szombat) este 6: a kolozsvári (Klausenburg) *Ensemble Concertino*.

Augusztus 4. (csütörtök) este 6: *Swiss Gospel Choir*, vez. *Thomas Friedrich*.

Augusztus 6. (szombat) este 6: *Ensemble Duo Tahiri-Radulescu*.

Augusztus 13. (szombat) este 6: *Ensemble N. N.*

Augusztus 20. (szombat) este 6: *Cristian Grănescu* (Salzburg), gitár.

Október 11. (kedd) este 6, kóruskoncert: *Evangelische Singgemeinde Schweiz*, vez. *Johannes Günther*.

November 20. (vasárnap) este 6: *Hermannstädter Bachchor*, vez. *Kurt Philippi*, kóruskoncert az együttes főnállásának 80. évfordulója alkalmából.

November 27. (vasárnap) este 6: ádventi motetták (*Melinda Samson*, *Elisa Gunesch*, szoprán, *Iuliana Cotarle*, hegedű, *Ursula Philippi*, orgona).

December 4. (vasárnap) este 6: ádventi orgonakoncert (*Ursula Philippi* és a *Kolozsvári Zeneakadémia hallgatói*).

December 11. (vasárnap) este 6: a kolozsvári (Klausenburg) „*Jubilate*” kamarakórus, vez. *Mihaela Cesa-Goje*.

December 11. (vasárnap) este 6: karácsonyi énekek éneklése a *Hermannstädter Bachchor*-ral, vez. *Kurt Philippi*.

Ursula Philippi (Ford. Déri Balázs)